

Informacja o podjętych przez Gminę Nakło nad Notecią działaniach w 2018 w zakresie ograniczenia niskiej emisji i poprawy jakości powietrza

Gmina Nakło nad Notecią w 2018 roku realizowała program skierowany do właścicieli nieruchomości, którzy podejmowali działania inwestycyjne polegające na ograniczeniu niskiej emisji, przez wymianę starych kotłów, pieców i palenisk zasilanych paliwem stałym na ogrzewanie proekologiczne w tym m.in. na: ogrzewanie z sieci ciepłowniczej, gazowe, elektryczne, pompy ciepła (lub inne źródła energii odnawialnej), niskoemisyjne kotły na paliwa stałe. Istotą tego programu była częściowa refundacja kosztów inwestycji, Której wysokość była zależna od osiągniętego efektu ekologicznego. W 2018 r. złożono 58 wniosków, z czego wypłacono dofinansowania 27 wnioskodawcom na łączną kwotę 49.000 zł. Zmodernizowano 52 źródła wymieniając je na 16 instalacji zasilanych gazem, 1 pompę ciepła, 10 kotłów niskoemisyjnych zasilanych pelletem (5 szt.) oraz ekogroszkiem (5 szt.). W ubiegłym roku zrealizowano również finansowe wsparcie dla 45 właścicieli, którzy złożyli wnioski w 2017 r. i ze względu na ograniczone środki w budżecie ich inwestycje nie mogły być zrefundowane w roku złożenia wniosku. Łącznie w 2018 roku wydatkowano 122.000,00 zł, z czego 20.000,00 zł pochodziło z budżetu powiatu).

W 2018 roku Gmina przystąpiła również do nowego programu przygotowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu pn. „Ekopiec”. Zawnioskowano o maksymalną ilość środków, o które Gmina Nakło nad Notecią mogła się starać, czyli o 50.000,00 zł. Program zakładał równoważny udział środków gminnych. Nasz wkład finalnie wyniósł 48.000 zł. Wdrożenie programu pozwoliło na zrealizowanie 24 wniosków na łączną kwotę 96.000,00 zł. Realizacja programu spowodowała wymianę starych kotłów i montaż źródeł zasilanych gazem (1 szt.), pelletem (11 szt.) i ekogroszkiem (12 szt.).

Został zakończony program KAWKA II. Umowa, którą została zawarta z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska Gospodarki Wodnej w Toruniu w 2015r. ulegała zmianie w stosunku do złożonego w 2014r. wniosku. Dzięki temu, ilość zrealizowanych wniosków wzrosła z 50 do 108. W roku 2018 zmodernizowano 45 systemów grzewczych, likwidując w ten sposób aż 62 „stare” źródła niskiej emisji.

Tabela nr 1 obrazuje liczbę nieruchomości z podziałem na rodzaj nośnika energii cieplnej w systemach grzewczych w czasie trwania programu Kawka.

**LICZBA NIERUCHOMOŚCI Z PODZIAŁEM NA RODZAJ NOŚNIKA ENERGII CIEPLNEJ W
SYSTEMACH GRZEWczyCH DOFINANSOWANYCH PRZEZ WOJEWÓDZKI FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W TORUNIU SYSTEMACH
GRZEWczyCH W LATACH 2015-2018 PROGRAM "KAWKA"**

	2015	2016	2017	2018	ŁĄCZNIE
CO. GAZOWE	18	9	48	44	119
CO. NA PALIWO STAŁE	3	0	0	0	3
POMPA CIEPŁA	0	0	0	1	1
CO ELEKTRYCZNE	1	0	1	0	2
ŁĄCZNIE	22	9	49	45	125
ILOŚĆ ŹRÓDEŁ NISKIEJ EMISJI PRZED MODERNIZACJĄ	30	15	70	62	177
	18 SZT. PIECÓW KAFLOWYCH	12 SZT. PIECÓW KAFLOWYCH	42 SZT. PIECÓW KAFLOWYCH	39 SZT. PIECÓW KAFLOWYCH	
	9 SZT. CO. NA PALIWO STAŁE	2 SZT. CO. NA PALIWO STAŁE	24 SZT. CO. NA PALIWO STAŁE	20 SZT. CO. NA PALIWO STAŁE	
	2 SZT. KUCHNI WĘGLOWYCH	1 SZT. KUCHNI WĘGLOWYCH	3 SZT. KUCHNI WĘGLOWYCH	3 SZT. KUCHNI WĘGLOWYCH	
	1 SZT. KOMINKA		1 SZT. KOMINKA		

Źródło: umowy zawarte z beneficjentami końcowymi

Podejmowane działania doprowadziły do wykorzystania wszystkich środków w wysokości 904921,44 zł, i uzyskania jak najwyższego efektu ekologicznego mierzonego ilością zlikwidowanych starych źródeł, obniżeniem emisji dwutlenku węgla, dwutlenku siarki, ben(a)pirenu, dwutlenków azotu.

W ramach programu KAWKA przeprowadzono również kampanię informacyjno – edukacyjną pn. „ODPOWIEDZIALNE OGRZEWANIE = CZYSTE POWIETRZE” o tematyce dotyczącej ograniczenia niskiej emisji i ochrony powietrza. W ramach kampanii opracowano i rozpowszechniono komiks dla dzieci pt. „Mali pogromcy dymu” o tematyce traktującej o jakości powietrza na terenie gminy jego wpływie na zdrowie ludzi oraz możliwości działań zmierzających do poprawy jakości powietrza oraz rozpowszechniono materiały promocyjne tj. torby płócienne i magnesy edukacyjne.

Zorganizowana została także konferencja, która odbyła się 7 grudnia 2018 r. Tematem spotkania było podsumowanie działań w ramach programu KAWKA, właściwe postępowanie z urządzeniami grzewczymi, odpowiedni sposób spalania węgla w piecach jak i jakości kupowanego węgla. W czasie konferencji Komendant Straży Miejskiej Pan Roman Frąckowiak przedstawił działania, które zostały podjęte w 2018 r. przez Strażników Miejskich, mające na

celu uświadamianie społeczeństwa w zakresie szkodliwości spalania odpadów w paleniskach domowych tj. min.

- prowadzenie pogadanek i prelekcji na temat ochrony środowiska w szkołach oraz przedszkolach,
- apele do mieszkańców dotyczące zaprzestania palenia śmieci w piecach przydomowych oraz możliwości spalania w piecach tzw. „metodą odgórną”, umieszczane w lokalnych mediach, jak i portalach internetowych.

Na konferencję została zaproszona także Pani Monika Pawłowicz – Doradca Energetyczny WFOŚ w Toruniu dla m.in. powiatu nakielskiego która przybliżyła zasady ubiegania się o dofinansowanie w programie „Czyste Powietrze”. Przedstawiciel Wydziału Monitoringu Środowiska z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy – Pani Joanna Kozakiewicz omówiła jakość powietrza w Nakle nad Notecią na tle województwa kujawsko-pomorskiego. Plany i działania na rzecz czystego powietrza w województwie kujawsko-pomorskim zostały przedstawione przez naczelnika Wydziału Ochrony Środowiska w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu – Panią Agnieszkę Sosnowską. O ogrzewaniu węglem – nowoczesnym, bezpiecznym, ekologicznym opowiadał mistrz kominiarski Tomasz Opląt. Prelegentem była również Pani Małgorzata Piasecka nauczycielka przedmiotów zawodowych w Zespole Szkół Ponadpodstawowych im. W. Witosa w Samostrzelu, która przybliżyła uczestnikom konferencji rolę zieleni w walce o czyste powietrze. Ostatnim wystąpieniem pt. „Misja: niska emisja – jak edukować mieszkańców w zakresie niskiej emisji” Pani Małgorzaty Masłowskiej-Bandosz dyrektora ds. edukacji ekologicznej ABRYS, zakończono spotkanie.

W 2018r w celu informacyjno-edukacyjnym zakupiono i zamontowano na terenie Nakła nad Notecią cztery sensory do pomiaru jakości powietrza firmy Airly. Na płycie nakielskiego Rynku ustawiona została tablica LED, na której wyświetlany jest komunikat o aktualnej jakości powietrza. W nakielskich szkołach zostały zawieszone monitory, na których wyświetlane są na bieżąco wskazania jakości powietrza z sensorów. Informację o stanie powietrza w czasie rzeczywistym można również pozyskać ze strony internetowej gminy Nakło nad Notecią lub instalując aplikację np. na telefonie. Należy jednak pamiętać, że nie są to dane porównywalne ze stężeniami średniodobowymi i średniorocznymi wskazywanymi przez stacje monitoringu powietrza należące do WIOŚ.

Najlepsze efekty uzyskuje się wtedy, gdy wraz z modernizacją systemu ogrzewania obniża się zapotrzebowanie energetyczne budynku. Niestety inwestycje termomodernizacji są bardzo kosztowne. Gmina od kilku lat przeprowadza tego typu przedsięwzięcia w budynkach

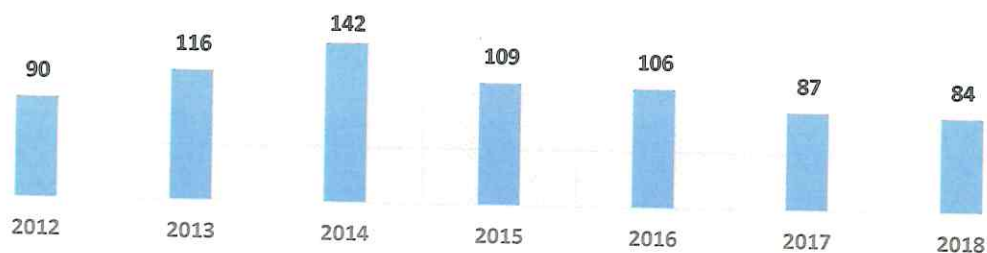
oświatowych, użyteczności publicznej. Od wrześniu 2018 roku mieszkańcy mogą skorzystać z programu rządowego „Czyste powietrze”. Celem Programu, jest zmniejszenie lub uniknięcie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery przez domy jednorodzinne. Program skupia się na wymianie starych pieców i kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych, by efektywnie zarządzać energią. Dotacje i pożyczki są udzielane za pośrednictwem Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu. Budżet Programu wynosi 103 mld zł. Maksymalny możliwy koszt, od którego liczona jest dotacja to 53 tys. zł. Jeśli koszty realizacji inwestycji przekroczą 53 tys. zł., dodatkowe koszty mogą być dofinansowane w formie pożyczki. Program przewiduje dofinansowania m.in. na: wymianę starych źródeł ciepła (pieców i kotłów na paliwa stałe) oraz zakup i montaż nowych źródeł ciepła, spełniających wymagania programu, docieplenie przegród budynku, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, instalację odnawialnych źródeł energii (kolektorów słonecznych i instalacji fotowoltaicznej, montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła. Realizacja programu przewidziana jest na lata 2018 – 2029 r..

Działania dotyczące ochrony powietrza związane są także z zielenią. W 2018 roku nasadzono 487 szt. drzew i krzewów. Nasadzenia miały miejsce na terenach szkół w Ślesinie, Występie, Szkoły nr 3 przy ul. Mroteckiej w Nakle nad Notecią, świetlicy wiejskiej w Chrzastowie i Bielawach, na terenie rekreacyjnym przy stawie w Trzeciewnicy, Parku Jana III Sobieskiego w Nakle, na skwerze na ul. Reymonta oraz we wsi Bielawy przy pasiece. Opracowane zostały koncepcje odbudowy parków miejskich przez firmę Ogrody Markowe. Dwukrotne prezentacje i konsultacje tych projektów odbyły się w lipcu w Sali konferencyjnej w NOK-u.

Reasumując, w ramach działań w zakresie ochrony powietrza Gmina podejmowała głównie działania naprawcze prowadzone w ramach realizacji założeń programów ochrony powietrza, które miały na celu ograniczenie emisji z indywidualnych systemów grzewczych, termomodernizację budynków użyteczności publicznej i komunalnych, działania zmierzające do modernizacji i rozbudowy systemów ciepłowniczych i gazowniczych oraz działania ukierunkowane na ograniczenie emisji liniowej, poprzez modernizację i rozbudowę infrastruktury drogowej.

Efekty ekologiczne podejmowanych działań można dostrzec analizując monitoring jakości powietrza pod względem liczby dni przekroczeń dopuszczalnego 24-godzinnego poziomu pyłu PM10 w powietrzu, dla czasu uśredniania 24 godziny (przy dopuszczalnej liczbie przekroczeń w ciągu roku – 35).

Poniższy wykres wyraźnie pokazuje, że następuje powolna, ale ciągła poprawa jakości powietrza.

Jakość powietrza ulegnie poprawie dzięki planowanej budowie parkingu „Park and Ride” przy dworcu PKP w Nakle nad Notecią wraz z połączeniem z istniejącą infrastrukturą komunikacyjną w perspektywie dalsze zmiany organizacji ruchu w mieście – wprowadzenie ruchu jednokierunkowego dla pozostałych samochodów, spowodują upłynnienie ruchu, co w ostateczności wpłynie na dalszą poprawę jakości powietrza.

Dodatkowo Gmina Nakło nad Notecią wzięła udział w konkursie „HUMAN SMART CITIES. Inteligentne miasta współtworzone przez mieszkańców”. Nasz projekt pn. „Zintegrowane działania partycypacyjne realizowane przy użyciu nowych technologii na rzecz redukcji emisji komunikacyjnej w mieście Nakło nad Notecią” został pozytywnie rozpatrzony przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju. Gmina otrzyma dotacje na realizację projektu, dzięki któremu wrośnie jakość życia mieszkańców poprzez korzystanie z nowoczesnych narzędzi i rozwiązań dla miasta. Jednym z głównych założeń jest poprawa jakości życia mieszkańców, którą chcemy osiągnąć poprzez m.in. poprawę jakości powietrza. W działaniach pilotażowych zostanie zbudowana zielona ściana antysmogowa, utworzony system roweru gminnego.

Nakło nad Notecią, 21.05.2019 r.

DYREKTOR WYDZIAŁU

Anna Nowak

